

Tárlat Állandó kiállítás nyílt a hazai rockzene elmúlt fél évszázadáról

Szörényiék múzeumába vonultak

Trencsényi Zoltán

Ismerek olyat, aki víztornyokat gyűjt, olvastam olyanról is, aki buszmegállókat. Nekik viszonylag könnyű dolguk lehet, hiszen ki ragaszkodik egy romos víztornyhoz, egy semmitmondó buszmegállóhoz? De képzeljük el, ha valaki azt veszi a fejébe, hogy rockmúzeumot alapít, és híres zenészek kedvenc hangszereit, korabeli fotóit, féltve őrzött plakátjait, stúdióberendezéseit szeretné megszerezni... Csupa olyan tárgyat, amely annak idején a zenészt a hírnév felé repítette, fiatalságának fontos mozaikdarabja volt. *B. Tóth László* rádiós műsorvezetőnek és *Kelemen Andrásnak*, az Old Boys gitárosának azért sok zenei emléket sikerült összegyűjtenie ahhoz, hogy a RaM Colosseumban létrehozzák a Rockmúzeumot, amely e hét végétől szombatonként és vasárnaponként ingyenesen látogatható.

A megnyitón *B. Tóth* elmesélte, hogy a terv másfél éve született meg, és most már 810 négyzetméteren idézik meg a magyar beat-, pop- és rockzene elmúlt ötven évét. Az avatáson *Tarlós István* főpolgármester könnyű kézzel skiccelte fel a rockzene történetét, különös tekintettel a hazai vonatkozásokra. Nem kifejejtve, hogy maga is nagykanállal falta a Beatles és a Rolling Stones muzsikáját, valamint az Árpád Gimnáziumban mögötte ült *Homonnay Botond*, a Livering dobosának öccse, ilyenformán ő maga is egészen közel sodródott a Nagy Generációhoz. *Tarlós* kijelentette: nem szabad elfelejteni azt a világot, életérzést, hangulatot, amely a magyar rockzene indulásához kötődik, és mert igaz van, neki és politikustársainak erősen javasoljuk, hogy gondoljanak gyakrabban fiatalságuk magasztos eszméire.

Tóth József kerületi polgármester, a jelen lévő hírességekre, *Szörényi Leventére*, *Szörényi Szabolcsra*, *Benkő Lászlóra*, *Frenreisz Károlyra* és másokra utalva azt mondta: a történelem és a tudomány alanyai jelennek meg a Rockmúzeum megnyitóján. Ezzel a kijelentésével arra utalt, hogy néhány napja az MTA-n működő kutatócsoport szervezett tudományos konferenciát a könnyűzene tár-

A rockkorszak kezdetén a populáris műfajban sok volt a fantázia, a kreativitás és a vágy... FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

sadalmi, kulturális, történelmi összefüggéseiről. Szót ejtett a kerület legendás klubjairól és a kerülethez köthető rockzenészekről, például *Radics Béláról*, akinek utca és szobor is őrzi az emlékét Angyalföldön.

A megnyitóbeszéd után a jelenlévők a tárgyra (tárgyakra) tértek. Megnézték a korabeli hangosító berendezéseket, az egykor csodált gi-

tárokat, dzsesszorgonákat, szalagos magnókat, *Radics* szamurájfejes pólját, az *Omega* első füstgépét, *Szörényi* Levente csepp alakú gitárját, a korabeli plakátokat, dokumentumokat és a Szabad Európa Rádió teljes stúdióját, mellyel évtizedekig sugározták nekünk a nyugati pop- és rockzenét, *Vértess György* pompás fotóit, *Hérics Nándor* zenészfestményeit és

azon muzsikások emléktérmet, akik már nem lehetnek közöttünk.

Szörényi Leventétől azt kérdeztük, milyen múzeumba vonulni. – Mivel a mai napig színpadon vagyunk, volt időnk, hogy hozzászokjunk az évek múlásához – mondta mosolyogva. – A napokban én is részt vettem az említett tudományos konferencián, és örültem, mert titkon mindig is reméltem, hogy az utánunk következő generáció komolyabb elemzésre is érdemesnek tartja majd a zenénket.

A leharcolt hangszerek, az agg színpadtechnikai berendezések láttán arra gondolunk: a mai generációnak nem lesz könnyű efféle múzeumot létrehozni, lévén a monumentális berendezéseket felváltották a tenyérnyi kütyük, laptopon, okostelefonon is lehet zenét előállítani, rövidesen eltűnik a hanghordozó, még a plakátot is felváltja az internetes hirdetés. *Bródy János* azonban úgy vélte: – Nem a berendezés és a hangszer a legfontosabb, hanem a

dal. De az emlékezésben ez a múzeum is segíthet. Abban a különleges zenei korszakban az alkotókban volt annyi fantázia, kreativitás és vágy, hogy fel-emeljék a közönséget, miközben egy populáris műfajban ez majdnem lehetetlen, mert azt az általános tömegzés többnyire lehúzza magához. Akkor mégis születtek olyan művek, együttések, amelyekre érdemes emlékezni.

A legfontosabban *Benkő László*, az *Omega* billentyűse fogalmaz: – Egyrészt magasztos, megtisztelő, másrészt fura és felfoghatatlan, hogy az ember élete múzeumba kerül – mondja. – Amikor elkezdtek, nem gondolhattuk, hogy amit csinálunk, egyszer a zene történetének részévé válik, és ha kicsit nagyképpen akarom megfogalmazni: egyfajta küldetés lesz belőle. Ha akkoriban ezt felismerjük, alighanem hamar összeroppanunk a felelősségtől, és nem lett volna az egészből semmi, csak néhány akkord, amely elszáll a szélben.

Miskolc is jön

Haladunk – így kommentálta *Szöke Tibor*, a miskolci ROCK! Europe múzeum ötletgazdája, vezetője a 2010 őszén elkezdett miskolci beruházás jelenlegi állapotát. Az építkezés nem várt nehézségei miatt az NFÜ hozzájárult, hogy a projektet 2014-ben fejezzék be. Az intézmény szakmaitartalmi anyaga 90 százalékban összeállt, csaknem négyszáz rock-

történelmi relikviát gyűjtöttek össze, köztük a republicos Cipő gyermekkori zongoráját, *Horváth Charlie* trombitáját, de övék *Al Di Meola* gitárja, *Slash* Magyarországon használt pengetője és *James Hetfield* dedikált mikrofonja is. *Szöke Tibor* elmondta: nem tekintik vetélytársnak a pesti Rockmúzeumot: Miskolcon nem csupán a magyar, hanem a nemzetközi rockzenei életet is igyekeznek bemutatni. (D. J.)

Restaurálás Oltári munka

Csordás Lajos

Hetvenévnnyi raktározás és restaurálás után újra látható a magyarországi szárnyas oltárok csúcscarabja, a kasszebeni Keresztelő Szent János-templom késő gótikus oltára. Szerdán mutatták be a Nemzeti Galériában. Utoljára 1944-ben lehetett így látni, ahogy most, de akkor még a Szépművészeti Múzeumban állt. A környéket ért bombázások miatt azonban szétszerelték, és darabokban a múzeum pincéjébe rejtették, de a havat befújta a szél, az oltár táblaképei sok helyen károsodtak, néhol annyira, hogy egyes részeit máig sem sikerült helyreállítani.

Keresztelő Szent János életjelenetei 16 képben FOTÓ: MTI - SOÓS LAJOS

Az oltárt valószínűleg *Mátyás* király idején kezdték építeni, összefüggésben azzal, hogy a Kassa és Krakkó közötti kereskedelmi út mentén fekvő szabad királyi várost *Mátyás* felruházta Buda és Kassa kiváltságaival. Az oltár hatalmas mérete is kiemeli a gazdagságot, melyet *Kisszeben* akkoriban élvezett: eredetileg 11 méter magas és 6,6 méter széles volt.

Mátyás címere látható a talpzatán. És a *Jagellóké* is, meg két évszám a predellán, ami a kezdésre és a befejezésre utalhat: 1490 és 1516.

A faragványok, festmények készítőjét nem ismerjük, talán a krakkói Mária-templom főoltárát készítő *Veit Stoss* köréhez tartozó német mester lehetett. Gyönyörű képeket hagyott az oltár hársfa tábláin, melyek becukott állapotukban a keresztény hitvallás, a credo fontosabb tételeit ábrázolták összesen 16 képben, kinyitva pedig a templom névadójának, *Keresztelő Szent Jánosnak* életjeleneteit mutatták. Lakkozásuk azonban száz év után annyira elsötétedett – tudtuk meg *Móré Miklóstól*, aki még a hatvanas években dolgozott a képek megmentésén –, hogy a festményeket „restaurálás” gyanánt a XVII. században újrafestették, de már barokkos modorban, s elnagyoltabban. Az oltárt 1897-

ben a millennium nemzeti felbuzdulásának köszönhetően Budapestre, az Iparművészeti Múzeum újonnan megnyílt épületébe szállították. A Szépművészeti Múzeumba 1909-ben került. A háborús károk helyreállítási munkálatait *Kákay Szabó György*, az egykori római iskolás festőművész és restaurátor, a *Leonardo* Utolsó vacsoráját is restauráló, világhírű *Mauvo Pelliccioli* tanítványa vezette. A táblaképek barokk rétegének letisztítását és a besötétült középkori lakkréteg eltávolítását ő kezdte meg. *Móré Miklós* feladata pedig az volt, hogy az átázott fa kiszáradása és összehúzódása miatt felhólyagosodott festékréteget a fához rögzítse.

Az oltár 1973-ban került át az akkoriban éppen a budai Várba költöző Nemzeti Galériába, ahol a helyreállítás folytatódott. Tovább dolgoztak a barokk réteg letisztításán, ami három ka-

zetta kivételével mára meg is történt, illetve további feladatot adott a szerzetek olyan módon való megerősítése, hogy az oltár felállítható legyen. Nagy munka volt az ornamentikus, áttört faragványok pótlása és restaurálása is, amit *Dabronaki Béla*, a felújítás jelenlegi irányítója készítette. Mint mondta, ez Közép-Európa legnagyobb, múzeumban őrzött szárnyas oltára, s a felújítása is grandiózus munka, Varsó új-jáépítéséhez tudja hasonlítani.

A restaurálás csaknem hetven évének összes költségét senki sem számolta ki. Annyi biztos, hogy az utóbbi időben 2002 és 2013 között a minisztériumi és NKA-pénzek segítettek a munkák előrehaladtát, s a bemutatathóság elérését. A hetven év alatt csaknem harminc restaurátor és több művészettörténész dolgozott a helyreállításán, amely előreláthatólag 2015 őszéig fejeződik be.

HIRDETÉS

6. Budapesti

Orosz Bál

2014. március 8.

InterContinental Budapest Szálloda

Orosz ételek, -italok, -zene, -tánc, tombola. A bál, ahol magyarul is beszélnek!
A legelegánsabb magyarországi orosz rendezvény!

Információ és jegyrendelés: Tel: 06 1 413-0745, Mobil: +36 30 948 9638, E-mail: media@rozsapr.hu

www.oroszbal.hu

FŐSZPONZOR:

SBERBANK

MÉDIA FŐSZPONZOR:

KARTINA TV

РУССКОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ
www.Kartina.TV